3. Aug. 1927

FACTS

Date:
3. Aug. 1927

Creator/key person:
Johannes Larsen

Mentioned people:
Ólafur Tubals

TRANSCRIPTION

*29a
3 August
Lave Taageskyer om Mrg
det klarer op fra Øst og ser
ud til at blive fint Vejr.
Mrg Kaffe og ½ Time
efter spiser vi alle 6
Sagosuppe kogt Forel med
smeltet Smør og Kartofler og
koldt Bord. Mælk. Kaffe
Kager. Vinden springer om i
V, og det smaaregner da vi
rider ved 10 Tiden. Vi rider
over Kaldá over i Birkeskoven
og maa lidt efter stoppe
for at trække Oljetøjet paa
det bliver for fugtigt. Vi rider
over en Aas og kommer
ned paa en Eng hvor vi
rider over en Jøkulselv Geitá
og ca 100 Al[1] fra den og lidt
højere i Terrænet passerer
vi Hvítá der her løber Side
om Side med den anden.
Saa atter op paa en Aas

*29b
og vi kommer til Gaar
den Kalmanstunga en
stor Gaard med end
nu større Tun end Húsa
fell og Slaamaskine og Høst
rive, den første jeg har set
her. Gunlaugur[2] skal tale med
Manden, staar af og gaar
ind og kommer lidt efter
tilbage med en smuk ældre
Mand, som inviterer os
ind på Kaffe, god Kaffe
men Kagerne og Pandekagerne
smagte lidt af Petroleum.
G[2] væltede Flødekanden paa den
rene Dug, Manden gaar ud
med den og der kommer nu en

Pige ind med en ny
nu med Mælk.
Vi rider op over Kalmans
tunga langs en Kløft med
en Bæk og ned paa den
anden side i en stor b
red og lang Dal, Eng med
*30a
en Aa Norðingafljót.

Engen afløses efter Haanden
af en Lavaslette og en god
halv Time efter sidder
vi af Hestene og er ved Ned
gangen til Surtshulen.
Det regner og har regnet hele
Tiden. Vi ser først paa
Nedgangen, saa gaar vi et
Stk hen og ser paa et rundt
Hul i Lavaen ca. ¾ Al[3] i Dia
meter der giver lidt Ovenlys
til den forreste Del og et
Stykke længere henne er
Loftet styrtet ned i en
Længde af ca 50 Al[4] saa
det er egentlig først her at
den egentlige Hule begyn
der, men fortsætter
saa til Gengæld over
en Kilometer under Jorden.
Så kravler vi ned gen
nem Aabningen der er van
skelig at komme frem
*30b
paa Grund af nedstyr
tede Lavablokke navnlig
paa den midterste mør
ke Del af den forreste Af
deling. Lidt efter at vi
har passeret det aabne
Parti er der i Mandshøjde
baade til højre og venstre
2 Huler der gaar omtr
vinkelret paa den større

her i den til højre som
vi først gaar ind i vi
har hver et Lys med
ligger en mængde Ben
af Faar og Kreaturer alle
flækkede, vi var inde ved
Enden jeg tænker der er
ca et Par 100 Al[5] og lette
at gaa i da Gulvet er
plant næsten fri for
store Sten. Saa over i den
paa den anden Side
som er den interessanteste
Her ligger mange flere Ben

*31a

og her er et Firkantet Rum
delt af med Meterhøje
Sten der staar i 2 Rækker
tværs over Hulen her er
et Ildsted og Aske og
Trækul paa Gulvet.
Her levede efter Sagnet en
Flok fredløse, de levede
af Faar og Kreaturer som de
stjal fra Bønderne og styr
tede ned i den aabne Del
af Hulen hvor andre tog
mod dem og slagtede dem.
En søn fra Kalmanstunga
sluttede sig til dem og levede
et Aar med dem, forraadte dem
saa til Bønderne
der drog ud og slog dem
ihjel undtagen en, der hed
Eirík han undkom
ved at løbe op paa Ei
ríksjøkul, men de naae
de at hugge den ene Fod
af ham. Mange Aar efter

*31b

kom der en fremmed
Kjøbmand med Træben
sejlende til Borgarnes.
Han solgte saa billigt

at det rygtedes viden om,
En Dag kom Bonden fra
Kalmanstunga også om
bord, men ham tog Køb
manden i Nakken og bad
de andre Kunder om at
forsvinde, hvis de ville
levende i Land. Saa
sejlede han bort og in
gen har siden set hver
ken ham eller Bonden.
Naa jeg sætter mig til at
tegne dernede. finder en
tør Sten og gaar ud fra
at det ikke drypper der.
Det drypper ellers overalt
der inde og er væmmeligt
koldt, Papiret bliver
efter haanden fugtigt
Tuschen vil ikke tørre
*32a
og jeg fryser. G.[2] henter
Maden derned, det øsregner
oppe og vi sætter os til at
spise. Vi har haft Kaffe paa en
Flaske og OT.[6] har faaet
Spritten med, saa vi kan
lave Kaffepuns det var
mer og jeg gaar ned og tegner
videre, men det vil ikke
tørre og jeg maa til sidst tør
re den med WC Papir.
Jeg vil ikke sige det blev nogen
videre køn Tegning.
Til Hest og hjemad, klip klap
over Lavaen og sjip og sjask
gennem Pløren. Da vi gør
holdt på en Eng
hvor der staar en af de
Varder der markerer Vejen
fra Reykjavik til Nordlan
det. siger OT[6] at vi maa
lave et Digt og putte i en
Flaske og gemme i Varden

det er en Islænders Pligt.

32b
Saadan en varde hedder
en Beinakelling)* (udtales
Benakædling) og Verset
hedder Beinakellingu

Verset ses paa sidste Side.
- - - -
[Verset fra sidste side]
Ifir Hraunið óðum hjer
eins og stóð á vori
i Eiríkshelli* ultum vjer
um í hverju spori.[7]
- - - - -
)*Det er kun enkelte Varder der
hedder saadan, I disse er stukket
et Hesteben ind og det er Meningen
at Verset skal puttes ind i Benet

Vi rider over Jøkulselven
Norðlendingafljót og følger
nu den anden Side af
Dalen V paa, der løber en
mindre Elv under Lien
den er nu helt gulrød
af Ler paa Gr. af Regnen.
Næste Gang vi lader Hestene
hvile, gaar vi et Stykke ind
over Lavaen og G. viser os
en anden Hule Viðgelmir.
Den er adskillig smukkere

*33a
og mere monumental end
Surtshellir, også er Indgangen
og det aabne Parti større
og dybere, men da den ikke v
ides at have været beboet o
g ikke er nær saa lang er
den ikke berømt. Noget efter
kommer vi forbi en Gaard
Hrafkelstaðir der ligger oppe
i Lien, der er et par Hunde
der gør og en Mand raaber,
han kommer løbende

ned ad Skraaningen med
en rød Hest og 2 røde Hunde
efter sig.
G staar af Hesten trækker
den ned ad Skrænten til Elven
og rider over til Manden og
kommer tilbage med den
røde Hest, det er en der er
efterladt af en Mand N
fra og nu skal den hen
til en anden Gaard, som
Manden vil passere paa

*33b
Hjemvejen. O.T.[6] er imid
lertid forsvundet forude
paa Jagt efter vore egne
2 løse Heste, men vi
finder ham hurtigt,
kommer nu ind i Bir
keskov der varer lige
til vi kommer til Gils
bakki en stor Gaard med
Kirke, en af de 5 Kirker
som Gunnlaugs Fader
Séra Einar[8] i Reykholt
præker i dog ikke hver Søn
dag. Kl. er 10 vi faar
Aftensmad og saa bliver
den igen 11 inden vi
kommer i Seng.

Det har regnet hele Da
gen og nede i den fordøm
te Hule dryppede ustanse
ligt.

---

[1] 63 m

[2] Gunnlaugur Briem Einarsson, teolog. Præstens søn i Reykholt. Døde 32 år gammel

[3] 0,47 m

[4] 31,5 m

[5] 63 m

[6] Ólafur Túbal

[7] Over lavaen her
som det var i foråret
i Eiríkshelli vil vi være
med i hvert skridt

[8] Séra Einar. Pastor Einar Pálsson (1868-1951), præst i Reykholt 1908-1930

3 August.

Lave Taageskyer om Morg
det klarer op fra Øst og se
ud til at blive smukt Vejr.
Morg Kaffe og en ½ Time
efter spiser vi alle 6
Sagosuppe og kogt Ørred med
smeltet Smør og Kartofler og
koldt Bord. Mælk. Kaffe
Kager. Vinden springer om i
V. og det smaaregner da vi
rider ved 10 Tiden. Vi rider
over Kaldá over i Birkeskov
og maa lidt efter stoppe
for at trække Olietøjet paa
det bliver for fugtigt. Vi
rider over en Aas og kommer
ned paa en Eng hvor vi
rider over en Jøkelelv Geitá
og ca 100 Al fra den og lidt
højere i Terrænet passerer
vi Hvítá der her løber Side
om Side med den anden.
Saa atter op paa en Aas

og vi kommer til Gaar-
den Kalmanstunge en
stor Gaard med et end
nu større Tun end Husen,
fjelds og Slaasmarken og Hest-
neve den første jeg har set.
hv. Gunlogi skal tale med
Manden staar af og gaar
ind og kommer lidt efter
ud med en smuk ældre
Mand som inviterer os
ind paa Kaffe god Kaffe
men Kagerne og Pandekagerne
smager lidt af Petroleum.
Og vistnok Stüdekanden finder
neve Dag, Manden gaar ud
med dem og der kommer en
en Pige ind med en veg
[illegible] med Melk.
Vi rider op over Kalmans-
tunge langs en Kløft med
en Bæk og ind paa den
anden Side i en stor
bred og lang Dal, Eng med

vi ta Nordlendingafljot Engen afløses efter Haanden af en Lavaslette og en god halv Time efter stiger vi af Hestene og er ved Nedgangen til Surtshulen. Det regner og har regnet hele Tiden. Vi ser først paa Nedgangen, saa gaar vi et Stk hen og ser paa et rundt Hul i Lavaen ca 3/4 M. Diameter der giver lidt Overlys til den forreste Del og et Stykke længere henne er Loftet styrtet ned i en Længde af ca 50 M saa det er egentlig først her at den egentlige Hule begynder, men saa fortsatte sig til Gengæld over en Kilometer under Jorden. Saa kravlede vi ned gennem Aabningen der er vanskeligt at komme frem

fraa Grund af nedstyr-
tede Lavablokke nemlig
paa den nordøstlige mør-
ke Del af den forreste Af-
deling i Siden efter at vi
har passeret den aabne
Port er der i Mandshøj-
de baade til højre og venstre
2 Huler der gaar omtr.
vinkelret paa den Strøm
her i den til [illegible] som
vi først gaar ind i, vi
maa tænde et Lys inde
ligger en Mængde Ben
af Faar og Kreaturer alle
flækkede, vi var inde ved
Enden og tænker der er
ca et Par 100 Al. og alle
at gaa i da Gulvet er
plant og næsten frit for
store Sten. Saa ~~var~~ i den
paa den anden Side
som er den interessanteste
Her ligger mange flere Ben

og her er et firkantet Rum
skilt af med Meterhøje
Sten der staar i 2 Rækker
tvers over Hulen her er
et Ildsted og Aske og
Trækul paa Gulvet.
Her boede efter Sagnet en
Flok fredløse, de levede
af Faar og Kreaturer som de
stjal fra Bønderne og styrtede ned i den aabne Del
af Hulen hvor andre tog
imod dem og slagtede dem.
En Søn fra Kalmanstunge
sluttede sig til dem og levede
et Aar med dem, forraadte
dem saa til Bønderne
der drog ud og slog dem
i hjel undtagen en der hed
Eirik han undkom
ved at løbe op paa Eiriksjokul men de naaede
de at hugge den ene Fod
af ham. Mange Aar efter

kom der en fremmed
Kjøbmand med Træben
seglende til Bogarnes.
Han solgte saa billigt
at det rygtedes vidtom.
En Dag kom Bonden fra
Kalmanstunge ogsaa om
bord, men han tog Kjøb-
manden i Nakken og bad
de andre Hunde om at
forsvinde hvis de vilde
levende i Land. Saa
seglede han bort og in-
gen har siden set hver-
ken han eller Bonden.
Naa, sætter mig til at
tegne Skonnerten, finder en
tør Sten og gaar ud fra
at det skal dryppe der.
Det drypper ellers overalt
derinde og er væmmeligt
koldt. Papiret bliver
efter Haanden fugtigt
Tuschen vil ikke tørre

og jeg Jørgen. Og hente
Maden derind, det ønsgen
oppe. og vi satte os til at
spise, vi har Kaffe paa
en Flaske og O.T. har fundet
Spritten med, saa vi kan
lave en Kaffepuns det var-
mer og jeg gaar med, Regn-
vejret men det vil ikke
tørre, jeg maa tilsidst tør-
re den med W.C. Papir.
Jeg vil ikke gjø, det blive regn
videre kun Tegning.
Til Hest og bymaend, klip klap
over Lavaen og sjusp og sjask
gennem Floden. Da vi
gør Holdt paa en Bry
hvor der staar en af de
Varder der markerer Vejen
fra Reykjavik til Nordlan-
det, siger O.T. at vi maa
lave et Digt og putte i en
Flaske og gemme i Varden
det er en Islænders Pligt

Saadan en Varde hedder
en Beinakelling)ˣ (udtales
Benakædling) og Verset
hedder Beinakellinga

Verset ses paa sidste Side

)ˣ Det er kun enkelte Varder der
hedder saadan; I disse er stukket
et Hesteben ind og det er Meningen
at Verset skal puttes ind i Benet

Vi rider over Jökelelven
Nordlendingaflyt og følger
nu den anden Side af
Dalen V paa; der løber en
mindre Elv under Lien
den er nu helt gulbrun
af Ler paa Gr. af Regnen.
Næste Gang vi lader Hestene
hvile gaar vi et Stykke ind
over Lavaen og G. viser os
en anden Hule Vidgemler.
Den er adskillig mindre

g mere monumental end Surtshellir, ogsaa i Indgangen g det aabne Parti større g dybere, men da den ikke vides at have været beboet g ikke er nær saa lang er den ikke berømt. Noget efter komme vi forbi en Gaard Hrafkelstaðir der ligger oppe i Líen, der er et Par Hunde der gør g en Mand raaber, han kommer løbende ned ad Skraaningen med en rød Hest g 2 røde Hunde efter sig.
G staar af Hesten trækker den ned ad Skrænten til Elven g ride over til Manden g komme tilbage med den røde Hest, det er en der er efterladt af en Mand N fra g nu skal den hen til en anden Gaard som Manden vil passere paa

Igennugen. O.T. er imidlertid forsvunden fordi paa Jagt efter vore gm 2 løse Heste men vi finder ham snarligt, kommer nu ind i Birkeskov der varer lige til vi kommer til Gilsbakki en stor Gaard med Kirke, en af de 5 Kirker som Gunlaugs Fader Sira Einar i Reykholt prædiker i dog ikke hver Søndag. Kl. er 10 vi faar Aftensmad og saa bliver den igen 12 inden vi kommer i Seng.

Det har regnet hele Dagen og inde i den fordomme Stue dryppede ustanseligt.

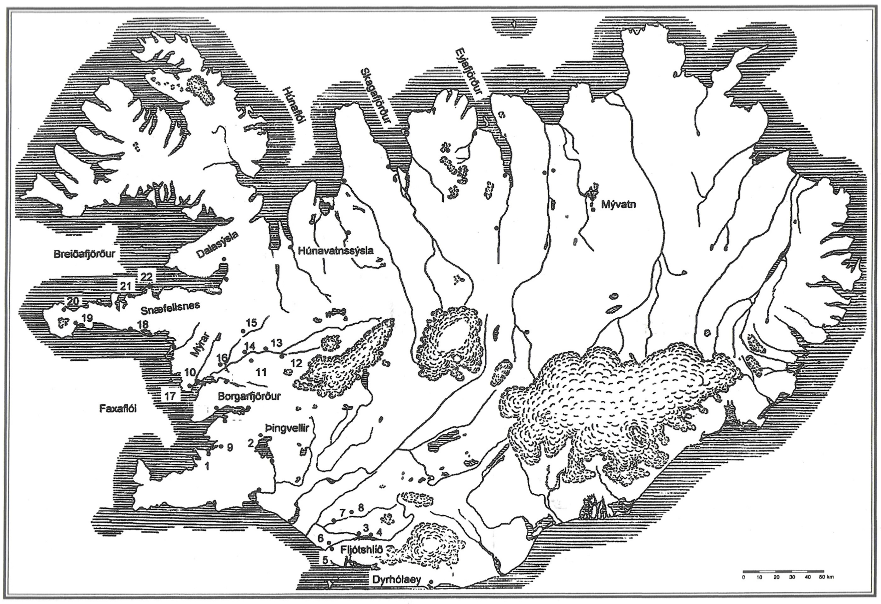
Húnaflói
Skagafjörður
Eyjafjörður
Mývatn
Breiðafjörður
Dalasýsla
Húnavatnssýsla
22
21
20
Snæfellsnes
19
18
15
Mýrar
16
14
13
12
10
11
17
Borgarfjörður
Faxaflói
Þingvellir
2
9
1
7
8
6
3
4
Fljótshlíð
5
Dyrhólaey
0 10 20 30 40 50 km

Johannes Larsens rejserute i Island 1927

13.06.1927	[1]	Reykjavík
23.06.1927	[2]	Þingvellir
03.07.1927	[1]	Reykjavík
05.07.1927	[3]	Hlíðarendakot
09.07.1927	[4]	Múlakot
10.07.1927	[5]	Hallgeirsey
11.07.1927	[6]	Bergþórshvoll
14.07.1927	[7]	Stóra-Hof
17.07.1927	[8]	Keldur
20.07.1927	[7]	Stóra-Hof
22 07.1927	[1]	Reykjavík
23.07.1927	[9]	Mosfell
26.07.1927	[1]	Reykjavík
28 07.1927	[10]	Borgarnes
01.08.1927	[11]	Reykholt
02.08.1927	[12]	Húsafell
03.08.1927	[13]	Gilsbakki
06.08.1927	[14]	Norðtunga
07.08.1927	[15]	Hreðavatn
08.08.1927	[16]	Svignaskarð
09.08.1927	[10]	Borgarnes
10.08.1927	[17]	Urriðaá
11.08.1927	[10]	Borgarnes
12.08.1927	[18]	Krossar
14.08.1927	[19]	Gröf
15 08.1927	[20]	Ólafsvík
18.08.1927	[21]	Bjarnarhöfn
20.08.1927	[22]	Stykkishólmur
26.08.1927	[10]	Borgarnes
28.08.1927	[1]	Reykjavík
31.08.1927		Sejler fra Reykjavík